

Emmeloord, 12 maart 2013.

Onderwerp

Lenterapportage 2013.

Voorgenomen besluit

1. De Lenterapportage 2013 vaststellen.
2. De 10^e wijziging van de programmabegroting 2013 vaststellen.

Advies raadscommissie

De fracties van ONS, CDA, PU en VVD nemen het voorstel mee terug naar de fractie en overwegen een statement. De overige fracties adviseren positief.

Aan de raad.

Status: ter besluitvorming

Inleiding

De effecten van de bezuinigingen fase II, fase IIIa (primitieve begroting 2013) en de aanhoudende verslechterde economische situatie laten hun uitwerking zien in de uitvoering van de programmabegroting 2013.

Inleiding

De effecten van de bezuinigingen fase II, fase IIIa (primitieve begroting 2013) en de aanhoudende verslechterde economische situatie laten hun uitwerking zien in de uitvoering van de programmabegroting 2013.

Door de verschillende typen bezuinigingen van de afgelopen jaren is de mogelijkheid sterk gereduceerd om tegenvallers binnen de begroting op te vangen met meevallers. Deze consequentie was steeds aangegeven en is een normale inherentie bij het adequaat doorvoeren van bezuinigingen.

De economische ontwikkelingen zijn behoorlijk verslechterd ten opzichten van het opstellen van de beleidsplanning en begroting 2013 – 2016 in de lente en zomer van 2012. Ten opzichte van het opstellen van de vigerende begroting is derhalve circa driekwart jaar verstreken.

A. Stand van zaken exploitatie

In dit driekwart jaar is er het nodige aan nieuwe informatie bekend (geworden). De afzonderlijke punten worden onderstaand toegelicht inclusief hun financiële impact.

1. De opbrengsten OZB/toeristenbelasting vallen lager uit dan was begroot. De begroting moet voor deze baten worden verlaagd: € 75.000
De OZB opbrengst is lager doordat de leegstand van niet-woningen groter is dan was verwacht. Verder is in de periode vanaf begrotingsraming tot aanslagoplegging uit controles naar voren gekomen dat de definitieve waarden van courante niet-woningen neerwaarts moest worden bijgesteld (€ 50.000). Ten aanzien van de toeristenbelasting is bij een aantal locaties het aantal opgaven van overnachtingen voor buitenlandse werknemers beduidend lager dan voorgaande jaren, hetgeen niet was voorzien (€ 25.000).
De geraamde baten voor OZB en toeristenbelasting dienen conform te worden aangepast in de programmabegroting 2013.
2. De opbrengsten voor de bouwvergunningen, welstand en

bestemmingsplannen vallen in 2013 naar verwachting lager uit ten bedrage van: € 700.000

Door de economische situatie worden er minder bouwplannen ingediend en ook minder kostbare bouwplannen. Met name de neergang van de aantallen kostbare bouwplannen is veel sterker dan was verwacht (€ 570.000). Overigens is het kader van de verminderde aanvragen nu en ook voor de komende jaren via de bezuinigingen is al voorzien in krimp van het personeel op deze terreinen. Daarboven loopt door de actualisatie van bestemmingsplannen en vereenvoudiging van regelingen het aantal afzonderlijke bestemmingsplanprocedures terug en vindt een accentverschuiving plaats naar meer door de gemeente gevoerde planprocedures (€ 130.000).

De geraamde baten voor leges bouwvergunningen en bestemmingsplannen dienen conform te worden aangepast in de programmabegroting 2013.

3. Algemene uitkering "trap op, trap af", verwerking in 2013: € 320.000

In de december-circulaire 2012 is het volgende opgenomen: 'Naar het zich laat aanzien zal – los van het regeerakkoord – het accres 2012 als gevolg van de onderuitputting bij het Rijk lager uitvallen dan in de september-circulaire 2012 is gemeld. December is geen aanpassingsmoment voor de accessen. Dat is om het aantal bijstellingen te beperken en omdat de begrotingsuitvoering 2012 nagenoeg rond is. Wij volstaan daarom met deze vooraankondiging.' Het gaat hier dus om een winstwaarschuwing. Er wordt geen inzicht gegeven in de omvang. Inschatting onderuitputting. Het ministerie van Financiën heeft donderdag 10 januari 2013 nadere informatie verstrekt. Het gaat namelijk om een bedrag van € 106 miljoen, ofwel een daling van het accres van – 1,43 naar -2,05%. Daardoor daalt de uitkering. Het definitieve cijfer wordt gecommuniceerd in de mei-circulaire 2013 (€ 270.000) en verwerkt in de Voorjaarsrapportage 2013.

Verder is er een tussentijdse afrekening ontvangen voor 2011 en 2012 voor het bijstellen van de aantallen van de verdelingsmaatstaven (€ 50.000).

De geraamde baten voor de algemene uitkering dient conform te worden aangepast in de programmabegroting 2013.

4. Het vrij beschikbare budget voor software-investeringen voor 2013 bedraagt € 293.500. Dit is €131.500 lager dan in eerdere jaren, vanwege onderhoudskosten voor de van Dimpact afgenomen oplossingen (€ 50.000) en door uitgestelde investeringen vanuit eerdere jaren (€ 81.500).

Na inventarisatie van de noodzakelijke software-investeringen moet in 2013 eenmalig worden bijgeraamd: € 200.000.

In december 2012 en januari 2013 heeft de jaarlijkse Inventarisatie plaatsgevonden van de noodzakelijke software-investeringen. De inventarisatie is gedaan om te voorkomen dat in de loop van 2013 het budget uitgeput raakt, terwijl er nog noodzakelijke uitgaven moeten plaatsvinden. Van het vrij beschikbare budget in 2013 is € 175.000 euro nodig voor vaste kosten voor het Dimpact-lidmaatschap.

Voor nieuwe investeringen staat dus nog € 118.500 ter beschikking. De totale behoefte aan noodzakelijke investeringen

in 2013 bedraagt € 318.500, waardoor in dit jaar dus nog € 200.000 extra budget benodigd is. De investeringen zijn noodzakelijk in verband met invoering van basisregistraties (BAG / WOZ) en koppeling van systemen daaraan en updates van het DMS in verband met archiveringsvereisten.

In 2013 vindt volgens plan de evaluatie plaats van het lidmaatschap van Dimpact. Van het lidmaatschap worden kosten en baten afgewogen en de functionaliteit van de nieuw aanbestede oplossing wordt getest. Mocht dit leiden tot een afscheid van het lidmaatschap (dit zal dan separaat aan de raad worden voorgelegd) dan zullen (in 2013) aanvullende investeringen gedaan moeten worden om de Dimpact-oplossingen te kunnen vervangen door alternatieven. Zoals duidelijk zal zijn, ontstaat daarvoor dan ook structureel ruimte in het software investeringsbudget.

In de programmabegroting 2013 wordt vooralsnog een investeringskrediet opgenomen van € 120.000 en een exploitatiebudget van € 80.000.

5. Naar aanleiding van de ontwikkelingen bij de HuisVuilCentrale, waarvan gemeente Noordoostpolder deelnemer is en vanwege ontwikkelingen op het gebied van huisvuilinzameling in het algemeen nu en de komende jaren is het noodzakelijk een onderzoek te laten uitvoeren naar de consequenties en risico's van deze ontwikkelingen voor Noordoostpolder € 100.000. Voor een aantal afvalinzamelingsstromen moet een nieuwe aanbesteding plaatsvinden. De kosten voor deze aanbesteding en onderhoud hiervan bedragen € 100.000.
De programmabegroting 2013 dient te worden aangepast door een budget op te nemen van € 200.000 voor onderzoek en aanbesteding.

	:	€ 200.000
Totaal:		€ 1.495.000

Tegenover deze tegenvallers staat een aantal zaken die de mogelijkheid geeft te kunnen dienen als dekking om dit tekort gedeeltelijk op te heffen. Het gaat om de volgende zaken:

1. Software-investeringen worden geactiveerd voor € 120.000. € 120.000 -/-
De kapitaallasten worden verwerkt in de begroting 2014 – 2017.
Op de balans wordt € 120.000 opgenomen.

2. Ondanks een positief resultaat op het product afval in de jaarrekening 2012 die wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve afvalstoffenheffing is er geen dekking voor extra investeringen in het product afval in 2013. De lasten zullen echter volgens kostendekkende beleidssystematiek gedekt moeten worden uit of meevallers in 2013 of tariefstelling in komende jaren op het product afval: € 200.000 -/-
In de programmabegroting 2013 wordt een onttrekking geraamd van € 200.000 voor onderzoek en aanbesteding.

3. Teruggave btw. Als gevolg van ontvangen facturen voor eerdere dienstjaren is een BTW-suppletie-aangifte gedaan bij de belastingdienst. Dit levert een teruggave op van: € 22.000 -/-
In de programmabegroting 2013 wordt een opbrengst geraamd voor teruggave btw.

4. Wmo-budget. Naar verwachting vloeit er via de jaarrekening 2013 een bedrag naar de koepelreserve Sociaal Domein die de bovengrens zal overschrijden. Vooruitlopend hierop wordt het verantwoord geacht de begroting Wmo 2013 te verlagen en € 300.000 via het resultaat 2013 en toevoeging aan de koepelreserve gelijk weer te onttrekken: € 300.000 -/-
In de programmabegroting 2013 worden de begrote lasten voor Wmo-uitgaven met € 300.000 naar beneden bijgesteld.

5. Voorziening pensioenen voormalig wethouders: € 250.000 -/-
 Voorzieningen voor pensioenen en waardeoverdracht van Appa-gerechtigden. Circulaire wijzigingen Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) 2011 (burgemeester, enz.) Geldend op 05-03-2013. Politieke ambtsdragers in functie bouwen pensioenaanspraken op. Deze pensioenaanspraken komen ten laste van de overheidsorganisatie, zoals de gemeente, waar zij het ambt vervullen. In tegenstelling tot deelnemers aan het ABP vindt voor de Appa geen premieafdracht plaats van de gemeente aan een pensioenfonds. De Appa-aanspraken worden namelijk gefinancierd uit de begroting. Dat wil zeggen dat het pensioen ten laste komt van de begroting van die gemeente op het moment dat dit pensioen moet worden uitbetaald aan betrokkene.

Gemeenten zijn verplicht op grond van artikel 44, vierde lid van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) een voorziening in te stellen voor pensioenen van wethouders. De reden voor deze voorziening is dat deze verplichtingen onvoorspelbaar zijn. Zij kunnen namelijk sterk fluctueren als gevolg van de mogelijkheid voor gewezen wethouders om de gevormde pensioenrechten tussentijds op te eisen via waardeoverdracht. Het grote effect van waardeoverdracht is dat de waarde van het pensioen op dat moment moet worden gekapitaliseerd en het bedrag van de voorzieningen acuut vrijgemaakt moet worden om het pensioen over te dragen aan een ander bestuursorgaan of aan een pensioenfonds.

Bij de jaarrekening 2012 wordt er een eenmalige last genomen. Deze extra last is feitelijk geen extra last maar een gevolg van invulling geven aan de circulaire van de Appa. Het gevolg van de last van € 1.070.657 heeft het positieve gevolg van een verlaging van de structurele lasten in de begroting met ongeveer € 250.000.
In de programmabegroting 2013 wordt het budget voor uitgaven van voormalige bestuurders met € 250.000 verlaagd.

6. Als besparing op loonkosten als gevolg van WerkKostenRegeling (WKR) kan er een besparing ingeboekt worden op basis van de huidige fiscale regelgeving
In de programmabegroting 2013 dient budget salarisgerelateerde lasten te worden verlaagd met € 50.000: € 50.000 -/-
 Totaal: € 942.000 -/-

Totaal tegenvallers:	€ 1.495.000
Totaal mogelijke dekkingsbronnen:	€ 942.000 -/-
Nog te vinden dekking:	€ 553.000

B. Stand van zaken balans/reservepositie

Dit restanttekort kan niet gedekt worden binnen de bestaande begroting en derhalve dient te worden teruggevallen op het dekken van dit tekort door een reserve. In het dienstjaar 2012 zijn alle bestemmingsreserves grondig geanalyseerd vanwege benodigde middelen om voorzieningen te treffen voor de grondexploitaties. Eind 2012/ begin 2013 zijn alle reserves nogmaals doorgelicht met als doel incidentele middelen vrij te maken voor nader te bestemmen doelen. Het totaalbedrag van deze analyse is opgenomen in de nota Reserves en Voorzieningen en bedraagt € 2.992.802, hierover heeft besluitvorming plaatsgevonden in de raad van maart 2013.

Naast ontwikkelingen op het gebied van de exploitatie wordt u in deze Lenterapportage tevens geïnformeerd over ontwikkelingen die invloed hebben op de balans, in het bijzonder op de eigen vermogenspositie. De volgende ontwikkelingen zijn aan de orde, onder voorbehoud dat de (eerder) aan de gemeenteraad aangeboden besluitvormingspunten conform collegeadvies zijn (of zal worden) besloten:

Stand van zaken reserves Sociaal Domein

Stand per 31 december 2012:	€ 6.800.000
Aftoppen in verband met nieuwe nota reserves en voorzieningen:	€ <u>800.000</u> -/-
	€ 6.000.000
Claims vanuit eerdere jaren onttrekken in 2013:	€ <u>175.000</u> -/-
Nu voorziene stand na onttrekkingen en toevoegingen:	€ 5.825.000

Voorlopig-rekeningresultaat 2012

Het voorlopige rekeningresultaat":	€ 2.200.000-/-
In eerste instantie ten laste van de Algemene Reserve	

Vrijgemaakte/vrijgevallen reserves in de reserve Beleidsplan bij nota Reserves en Voorzieningen en aanvullende verwachte mutaties 2013

Resultaat analyse alle bestemmingsreserves:	€ 2.992.802
Bij accordering raadsvoorstel (scenario 2) Poldertoren valt een deel van de restwaardereserve vrij:	€ 950.000+ / +
Overloop koepellegalisatiereserve:	€ <u>800.000</u> + / +
Stand na toevoegingen 2013:	€ 4.742.802
Dekking rekeningresultaat 2012 aanzuivering algemene reserve:	€ 2.200.000-/-
Dekking tegenvallers 2013	€ <u>553.000</u> -/-
Netto verwacht beschikbaar:	€ 1.989.802

Reserve afvalstoffenheffing

Verwachte stand per 31-12-2013:	€ 1.155.000
Teruggave 2013:	€ 496.000-/-
Teruggave 2014:	€ 243.000-/-
Bijdrage exploitatietekort 2013	€ 124.000-/-
Bijdrage exploitatietekort 2014	€ 112.000-/-
Bijdrage exploitatietekort 2015	€ 100.000-/-
Voorstel beleidsplanning 2014 – 2017:	€ 75.000-/-
Noodzakelijk voor onderzoek en aanbesteding 2013:	€ <u>200.000</u> -/-
Voor nu voorzien tekort ultimo 2015:	€ 195.000-/-

Doelstelling

1. Vroegtijdig pro-actief informeren over de uitvoering van de programmabegroting 2013.
2. De programmabegroting 2013 in overeenstemming brengen met de mogelijkheid de programmabegroting 2013 uit te voeren conform vastgestelde doelstellingen.

Voorgesteld besluit

1. De Lenterapportage 2013 vaststellen.

2. De 10^e wijziging van de programmabegroting 2013 vaststellen.

Argumenten

1. Na de drie vastgestelde bezuinigingsronden en de nog doorwaaiende economische tegenwind wordt de realisatie van de programmabegroting 2013 zeer scherp gevolgd. Een passende rapportage hierover is hiervan een verlengde.
2. Uitvoering van de programmabegroting 2013 vraagt de daarvoor benodigde middelen die beschikbaar dienen te worden gesteld.

Kanttekeningen

De dynamiek in gemeenteland (Noordoostpolder) en in de economie is groot. De zaken waarvan in dit voorstel gewag wordt gemaakt, kunnen verderop in het jaar (weer) wijzigen en daarboven en of daarnaast zullen zich nieuwe relevante zaken kunnen manifesteren.

Planning/uitvoering

Voortgaande monitoring, in elk geval via de Voorjaarsrapportage in juni, de Najaarsrapportage in november en de decemberrapportage in december.

Bijlagen

Geen.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Portefeuillehouder : P.M.S. Vermeulen

Steller : dhr. Th.J. Stigt; 34 15; r.stigt@noordoostpolder.nl

